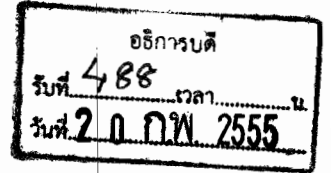

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานบริหารและธุรการ กองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานอธิการบดี โทร.๓๒๓๒

ที่ ศธ ๐๕๒๓.๑.๗.๑/๓๘

วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง การแต่งตั้งพนักงานมหาวิทยาลัยให้ดำรงตำแหน่งประเภทผู้บริหาร

เรียน อธิการบดี ผ่าน ผู้ช่วยอธิการบดี(อาจารย์ ดร.ทิพย์สุดา ตั้งตระกูล)

เนื่องด้วยมีกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งประสบปัญหาในการแต่งตั้งพนักงานมหาวิทยาลัยให้ดำรงตำแหน่งประเภทผู้บริหาร ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารระดับใด ซึ่งในการนี้คณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีการวินิจฉัยตีความอันเป็นคุณต่อพนักงานมหาวิทยาลัยแล้วว่า สถาบันอุดมศึกษาสามารถแต่งตั้งพนักงานมหาวิทยาลัยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งประเภทผู้บริหารได้ เนื่องจากมีกฎหมายเปิดช่องให้ตีความเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของเหตุผลที่ว่าปัจจุบันบุคลากรประจำสถาบันอุดมศึกษามีทั้งที่เป็นข้าราชการและพนักงานมหาวิทยาลัย และบุคลากรประเภทพนักงานมหาวิทยาลัยมีแต่จะเพิ่มจำนวนขึ้น ในขณะที่บุคลากรประเภทข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษามีจำนวนลดลงอย่างต่อเนื่อง การห้ามมิให้พนักงานมหาวิทยาลัยดำรงตำแหน่งผู้บริหาร ย่อมจะเป็นอุปสรรคต่อการบริหารกิจการของมหาวิทยาลัย และไม่สอดคล้องกันเจตนารมณ์ของกฎหมาย พนักงานมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นบุคลากรประจำของมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาจึงสามารถดำรงตำแหน่งผู้บริหารได้ ดังรายละเอียดบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสร็จที่ ๑๒๕/๒๕๕๕ เรื่อง การแต่งตั้งพนักงานมหาวิทยาลัยเป็นผู้ช่วยอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์แนบท้ายนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป

(นายอนวัช ยาวิชัย)

นิติกรชำนาญการพิเศษ รักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่

(อาจารย์ ดร.ทิพย์สุดา ตั้งตระกูล)

ผู้ช่วยอธิการบดี

อนุมัติ

ทราบ/จัดตั้งเสนอ

20/11/2555
อธิการบดี

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การแต่งตั้งพนักงานมหาวิทยาลัยเป็นผู้ช่วยอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๕๔๘/๑๒๐๕ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ได้หารือข้อกฎหมาย เรื่อง การแต่งตั้งผู้ช่วยอธิการบดีตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ไปยังสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในสองประเด็น คือ ประเด็นที่หนึ่ง อธิการบดีสามารถแต่งตั้งผู้ช่วยอธิการบดีจากพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาได้หรือไม่ และประเด็นที่สอง หากอธิการบดีไม่สามารถแต่งตั้งผู้ช่วยอธิการบดีจากพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาได้ แต่มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการในเรื่องดังกล่าวไปแล้วโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๕/๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มหาวิทยาลัยควรจะทำเนิการอย่างไร

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้พิจารณาข้อหารือของมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ดังกล่าวแล้ว เห็นว่า บทบัญญัติมาตรา ๖๕/๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาฯ มีเจตนารมณ์เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันที่สถาบันอุดมศึกษามีการจ้างพนักงานทดแทนการบรรจุข้าราชการ จึงได้บัญญัติรองรับให้พนักงานในสถาบันอุดมศึกษามีสิทธิได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๑๘ หรือตำแหน่งอื่นตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสภาสถาบันอุดมศึกษาที่ออกตามมาตรา ๖๕/๑ ได้ อย่างไรก็ตาม โดยที่มาตรา ๑๘ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้บัญญัติให้การแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งประเภทผู้บริหารตามมาตรา ๑๘ (ข) (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) ต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติจัดตั้งมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษานั้น จึงเห็นว่า ประเด็นที่หนึ่ง เมื่อมาตรา ๓๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้บัญญัติไว้อย่างชัดเจนว่า อธิการบดีต้องแต่งตั้งผู้ช่วยอธิการบดีจากข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย อธิการบดีจึงไม่สามารถแต่งตั้งผู้ช่วยอธิการบดีจากพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาได้ (เทียบเคียงจากบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง วาระการดำรงตำแหน่งคณบดี (เรื่องเสร็จที่ ๖๕๔/๒๕๕๐)) และประเด็นที่สอง เมื่อมีความเห็นในประเด็นที่หนึ่งแล้วว่า อธิการบดีไม่สามารถแต่งตั้งผู้ช่วยอธิการบดีจากพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาได้ แต่อธิการบดีได้ดำเนินการในเรื่องดังกล่าวไปแล้ว จึงเป็นการดำเนินการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย มหาวิทยาลัยต้องเพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งผู้ช่วยอธิการบดีดังกล่าว สำหรับการดำเนินการของผู้ช่วยอธิการบดีที่ได้กระทำไปแล้วนั้น แม้ปรากฏภายหลังว่าบุคคลนั้นขาดคุณสมบัติหรือการแต่งตั้งไม่ชอบด้วยกฎหมาย อันเป็นเหตุให้ต้องพ้นจากตำแหน่ง แต่การพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวย่อมไม่กระทบกระเทือนถึงการดำเนินการใดที่ได้ปฏิบัติไปตามอำนาจหน้าที่ ตามนัยมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๑/๐๒๑๙ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้บัญญัติให้การแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยอธิการบดีซึ่งเป็นตำแหน่งประเภทผู้บริหาร ตามมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง (ข) (๕) เป็นไปตามพระราชบัญญัติจัดตั้งมหาวิทยาลัยหรือสถาบัน อุดมศึกษานั้น และมาตรา ๓๒ วรรคสอง^๖ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้บัญญัติให้อธิการบดีอาจแต่งตั้งผู้ช่วยอธิการบดีจากข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ต่อมาเมื่อพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้มีการเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่สถาบันอุดมศึกษาได้จ้างพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาทดแทน การบรรจุข้าราชการ โดยมาตรา ๖๕/๒^๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบัน อุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบัน อุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้บัญญัติให้พนักงานในสถาบันอุดมศึกษามีสิทธิที่จะได้รับ การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๑๘ ได้ เมื่อบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวได้มีการรองรับ สถานะของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาไว้ในกรณีการดำรงตำแหน่งประเภทผู้บริหาร พนักงาน ในสถาบันอุดมศึกษาจึงสามารถดำรงตำแหน่งประเภทผู้บริหารได้

อนึ่ง สำหรับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) กรณีมหาวิทยาลัย ราชภัฏอุดรดิตถ์ ในเรื่องเสรีจตี ๖๕๙/๒๕๕๐^๘ ที่ได้ให้ความเห็นว่า เมื่อพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย ราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ ไม่ได้กำหนดคุณสมบัติของคณบดีว่าต้องเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบัน อุดมศึกษาซึ่งแตกต่างจากตำแหน่งผู้ช่วยอธิการบดีที่มาตรา ๓๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้บัญญัติไว้อย่างชัดเจนว่าต้องแต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือน ในมหาวิทยาลัย ผู้ดำรงตำแหน่งคณบดีที่เกษียณอายุราชการแล้วจึงสามารถดำรงตำแหน่งคณบดี

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๑)

การแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งประเภทผู้บริหารตาม (ข) (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติจัดตั้งมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษานั้น

	ฯลฯ	ฯลฯ
มาตรา ๓๒	ฯลฯ	ฯลฯ

อธิการบดีอาจแต่งตั้งผู้ช่วยอธิการบดีจากข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยซึ่งสำเร็จ การศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในมหาวิทยาลัยหรือ สถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และให้อธิการบดีมีอำนาจถอดถอนผู้ช่วยอธิการบดีได้

ฯลฯ	ฯลฯ
-----	-----

มาตรา ๖๕/๒ พนักงานในสถาบันอุดมศึกษามีสิทธิที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ตามมาตรา ๑๘ หรือตำแหน่งอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสภาสถาบันอุดมศึกษาที่ออกตามมาตรา ๖๕/๑ ได้

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาให้ดำรงตำแหน่งประเภทผู้บริหาร ตามมาตรา ๑๘ (ข) ให้พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาผู้นั้นมีอำนาจและหน้าที่ในตำแหน่งที่ได้รับการแต่งตั้ง และมีอำนาจบังคับบัญชาข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาและพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาที่สังกัด หน่วยงานนั้น

ตำแหน่งพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาตำแหน่งใดบังคับบัญชาข้าราชการและพนักงาน ในส่วนราชการหรือส่วนงานใด ในฐานะใด ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง วาระการดำรงตำแหน่งคณบดี ส่งพร้อมหนังสือ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๑/๑๔๒๖ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๐ ถึงสำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี

ต่อไปจนครบวาระได้ ซึ่งเป็นความเห็นที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษานำมาปรับใช้ในการตอบข้อหารือของมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) เห็นว่าความเห็นในกรณีนี้แตกต่างจากข้อหารือของมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ และการให้ความเห็นดังกล่าวนี้มีได้มีนัยว่าการแต่งตั้งผู้ช่วยอธิการบดีต้องแต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยเท่านั้น เพราะจะต้องตีความความเห็นดังกล่าวให้สอดคล้องกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) กรณีมหาวิทยาลัยศิลปากร ในเรื่องเสรีจที่ ๑๘๘/๒๕๕๐^๕ ด้วย โดยในกรณีของมหาวิทยาลัยศิลปากรนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้ให้ความเห็นว่า เมื่อบุคลากรประจำของมหาวิทยาลัยศิลปากรมีทั้งผู้ที่เป็นข้าราชการพลเรือนและพนักงานมหาวิทยาลัย และบุคลากรประเภทพนักงานมหาวิทยาลัยมีแต่จะเพิ่มจำนวนขึ้น ในขณะที่บุคลากรประเภทข้าราชการพลเรือนมีจำนวนลดลงอย่างต่อเนื่อง การห้ามมิให้พนักงานมหาวิทยาลัยดำรงตำแหน่งผู้บริหารย่อมจะเป็นอุปสรรคต่อการบริหารกิจการของมหาวิทยาลัยและไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายพนักงานมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นบุคลากรประจำของมหาวิทยาลัยศิลปากรจึงสามารถดำรงตำแหน่งผู้บริหารได้ เมื่อกรณีปัญหาตามข้อหารือของมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์เป็นกรณีที่มีนัยเดียวกันกับกรณีของมหาวิทยาลัยศิลปากร จึงต้องตีความให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ประกอบกับเมื่อมีการตราพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑^๖ ขึ้นใช้บังคับในเวลาต่อมา กรณียิ่งต้องตีความให้เป็นเช่นนั้นเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติดังกล่าวที่ประสงค์จะให้บุคลากรภายในของมหาวิทยาลัยทั้งที่เป็นข้าราชการพลเรือนและพนักงานมหาวิทยาลัยมีสิทธิดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ได้ด้วย ดังนั้น มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์จึงสามารถแต่งตั้งพนักงานมหาวิทยาลัยให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยอธิการบดีตามมาตรา ๓๒ วรรคสอง^๖ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ และตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้

(นายอัคร จารุจินดา)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

^๕บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การดำรงตำแหน่งรองคณบดี ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๑/๐๔๐๕ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๐ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
^๖โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น